

Dosarul nr. 2ra-1306/2021

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud. E. Galușceac)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. V. Sîrbu, V. Buhnaci, D. Dulghieru)

ÎNCHEIERE

01 octombrie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Dumitru Mardari
Galina Stratulat
Iurie Bejenaru

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de Natalia Prodan, reprezentată de avocatul Sergiu Beșliu,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Dumitru Prodan împotriva Nataliei Prodan, intervenient accesoriu Direcția pentru Protecția Drepturilor Copilului Ciocana cu privire la obligarea respectării graficului de întrevederi cu copilul,

împotriva deciziei din 12 mai 2021 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respins apelul declarat de Natalia Prodan și a fost menținută hotărârea din 22 februarie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, prin care acțiunea a fost admisă,

c o n s t a t ă :

La 20 decembrie 2019 Dumitru Prodan a depus cerere de chemare în judecată împotriva Nataliei Prodan, intervenient accesoriu Direcția pentru Protecția Drepturilor Copilului Ciocana cu privire la obligarea respectării graficului de întrevederi cu copilul.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că, prin hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Central din 10 octombrie 2018, a fost desfăcută căsătoria între soții Prodan Dumitru și Prodan Natalia. Prin aceeași hotărâre, a fost stabilit domiciliul copiilor minori xxxxxx cu mama Prodan Natalia.

Prin decizia Direcției pentru protecția drepturilor copilului sectorului Ciocana nr. 46/3 din 08 octombrie 2019 cu privire la posibilitatea întocmirii orarului de întrevederi cu copiii, Prodan Nicolae a.n. xxxxxx și Prodan Anna a.n. xxxxxx, s-a dispus atenționarea părinților Dumitru Prodan și Natalia Prodan asupra inadmisibilității dreptului legal al copiilor de a comunica nestingherit cu ambii părinți și membrii familiei extinse, fiind aprobat următorul orar de întrevederi dintre copiii xxxxxx și xxxxx și tatăl lor Dumitru Prodan, în perioada 08 octombrie 2019 – 31 decembrie 2019, întrevederile tatălui cu copiii, vor avea loc după următorul program în fiecare zi de marți și joi a săptămâni, de la ora 18:00 până la ora 19:30,

în prezența mamei, pentru a oferi tatălui recomandări și exemplu de îngrijire eficientă a copiilor, în săptămânile impare sîmbăta de la ora 10:00 până la ora 18:00, în săptămânile pare duminica de la ora 10:00 pînă la ora 18:00.

Totodată, începînd cu data de 01 ianuarie 2020, întrevederile tatălui cu copiii se vor petrece în lipsa mamei, după următorul program, în săptămânile impare, începînd cu ziua de sîmbăta de la ora 10:00 până duminică la ora 17:00 și în fiecare zi de marți și joi a săptămîni, de la ora 18:00 pînă la ora 19:30.

A menționat reclamantul că, de la aprobarea de către intervenientul accesoriu a graficului de întrevederi cu copiii, nu a avut posibilitate să-și vadă copiii (exceptînd cîteva cazuri) și asta datorită faptului că pârâta invocă diverse motive doar pentru ca în ziua cînd potrivit graficului reclamantul este îndreptățit să comunice cu copiii săi, să-i creeze obstacole în realizarea acestui drept.

Astfel, reclamantul a sesizat de numeroase ori poliția, sesizări înregistrate sub nr. 13582 din 12.10.2019, nr. 14310 din 28.10.2019; nr. 14533 din 03.11.2019; nr. 14834 din 09.11.2019, cu referire la aceste circumstanțe, dat fiind că, pârâta continuă să nu-i permită întrevederea cu propriii copii.

De asemenea, reclamantul a sesizat Direcția pentru protecția drepturilor copilului sectorul Ciocana în privința nerespectării de către pârâtă a graficului stabilit de întrevedere cu copiii, însă fără succes, întrucît emiterea de către intervenientul accesoriu a deciziei nr. 54/17 din 12.11.2019, de examinare a petiției reclamantului cu privire la nerespectarea respectivului grafic, nu a schimbat nimic în acest sens, pârâta a refuzat în continuare și a creat obstacole reclamantului de a avea întrevederi, a comunica și participa la educația copiilor săi.

Totodată, a menționat reclamantul că, refuzul vehement și continuu al pârâtei, se dovedește și prin sesizările sale formulate la politie după emiterea de către autoritatea tutelară a deciziei din 12.11.2019 pentru fapte similare celor declarate anterior, sesizările respective fiind înregistrate sub nr. 15167 din 16.11.2019, nr. 15319 din 19.11.2019, nr. P-1565/19 din 28.11.2019, din 30.11.2019 și din 08.12.2019.

Datorită acțiunilor pârâtei de boicotare și blocare a întrevederilor reclamantului cu copiii începînd cu ziua emiterii graficului de întrevederi de către autoritatea tutelară 08.10.2019 pînă în prezent 20.12.2019, într-o perioadă de aproximativ 2,5 luni, reclamantul a reușit să aibă în weekend doar o singură întrevedere, ceea ce nu este de natură să permită consolidarea unei relații de calitate între copii și tatăl lor, care locuiește separat de ei.

Mai mult decît atît, pârâta transmite copiilor ostilitatea pe care o resimte față de dînsul, prin urmare, instabilitatea afectivă și emoțională a copiilor, pe fonul unei imaturități psihice și a lipsei experienței de viață îi privează de posibilitatea de a sesiza care este adevăratul lor interes și adesea, de a discerne între bine și rău.

Pe cale de consecință, a considerat reclamantul că, pârâta trebuie să-i asigure realizarea electivă a drepturilor conferite de lege, care stabilește prioritate interesului superior al copiilor, în acest sens menținerea și încurajarea relației copiilor cu tatăl lor devine vitală pentru dezvoltarea lor morală normală.

A susținut că, pînă în prezent pârâta nu a reușit să înțeleagă că nu este în interesul copiilor să-i limitezi în posibilitatea de a comunica cu tatăl lor natural,

deoarece doar prezența în viața lor a ambilor părinți, le poate asigura un mediu echilibrat din punct de vedere afectiv și emoțional.

Astfel, pentru asigurarea efectivă a dreptului său la întrevederi cu proprii copii, implicit posibilitatea sa de a comunica și participa la educația lor, apare obligația pozitivă a instituțiilor statului, de a-i oferi posibilitatea practică a exercitării legăturilor personale în mod firesc, fără îngrădiri și restricții.

A solicitat reclamantul, obligarea Nataliei Prodan să respecte decizia Direcției pentru Protecția Drepturilor Copilului sectorul Ciocana nr. 46/3 din 08 octombrie 2019, prin care a fost stabilit orarul de întrevederi al tatălui Dumitru Prodan cu copiii xxxxx și xxxxxx, după următorul program, în fiecare zi de marți și joi a săptămânii de la ora 18:00 până la ora 19:30 în prezența mamei, pentru a oferi tatălui recomandări și exemplu de îngrijire eficientă a copiilor, în săptămânile impare sâmbăta de la ora 10:00 până la ora 18:00 și în săptămânile pare duminica de la ora 10:00 până la ora 18:00.

Prin hotărârea din 22 februarie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, a fost admisă acțiunea depusă de Dumitru Prodan și a fost obligată Natalia Prodan să respecte decizia nr. 46/3 din 08 octombrie 2019 a Direcției pentru protecția drepturilor copilului Ciocana, prin care a fost stabilit grafic de întrevederi a copiilor xxxxx și xxxxxx cu tatăl Dumitru Prodan.

Nefiind de acord cu soluția primei instanțe, la 23 februarie 2021, Natalia Prodan a declarat apel împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii primei instanțe cu emiterea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii.

Prin decizia din 12 mai 2021 a Curții de Apel Chișinău a fost respins apelul declarat de Natalia Prodan și a fost menținută hotărârea primei instanțe.

În susținerea soluției date, instanța de apel a aplicat prevederile art.52 alin. (1), 64 alin. (1), 58 alin. (1) Codul familiei, art. 18 din Convenția internațională cu privire la drepturile copilului, în vigoare în Republica Moldova din 25 februarie 1993 și a stabilit că foștii soți Dumitru Prodan și Natalia Prodan locuiesc separat și ținând cont de faptul ca copiii minori locuiesc cu mama din momentul desfacerii căsătorii, tatăl Dumitru Prodan s-a adresat cu o cerere către DPDC sect. Ciocana, pentru a stabili un grafic de întrevederi cu copii minori xxxxx.

Prin decizia DPDC sect. Ciocana nr. 46/3 din 08 octombrie 2019 cu privire la posibilitatea întocmirii orarului de întrevederi cu copiii xxxxxx, s-a aprobat și s-a propus următorul orar de întrevederi al copiilor xxxxxx cu tatăl Dumitru Prodan, în perioada 08.10.2019 – 31.12.2019, întrevederile tatălui cu copiii, vor avea loc după următorul program: în fiecare zi de marți și joi a săptămâni, de la ora 18:00 până la ora 19:30, în prezența mamei, pentru a oferi tatălui recomandări și exemplu de îngrijire eficientă a copiilor, în săptămânile impare sâmbăta de la ora 10:00 până la ora 18:00, în săptămânile pare duminica de la ora 10:00 până la ora 18:00.

Totodată, începând cu data de 01.01.2020, întrevederile tatălui cu copiii se vor petrece în lipsa mamei, după următorul program, în săptămânile impare, începând cu ziua de sâmbăta de la ora 10:00 până duminică la ora 17:00 și în fiecare zi de marți și joi a săptămâni, de la ora 18:00 până la ora 19:30.

La fel, conform deciziei DPDC sect. Ciocana nr. 46/3 din 08 octombrie 2019 s-a propus ca vacanțele și zilele de sărbători și zilele de naștere se vor face la

înțelegere prealabilă și amiabilă a părinților, s-a atenționat tatăl Dumitru Prodan să respecte regimul de zi al copiilor și despre faptul că poartă responsabilitate totală de securitatea și sănătatea copiilor, s-a atenționat părinții să nu creeze situații de conflict în prezența copiilor, iar în cazul imposibilității respectării graficului din motive întemeiate părțile sunt obligate să se anunțe reciproc.

A stabilit instanța de apel că reclamantul Dumitru Prodan și Natalia Prodan se acuză reciproc că nu respectă graficul de întrevederi cu copiii minori, drept dovadă sunt numeroasele plângeri depuse de către Dumitru Prodan la Inspectoratul de Poliție, privind atragerea la răspundere contravențională a Nataliei Prodan în temeiul art. 64 Cod contravențional, împiedicarea comunicării cu copilul, totodată și de către Natalia Prodan au fost depuse numeroase plângeri potrivit cărora reclamantul Dumitru Prodan manifesta un comportament agresiv la întrevederile cu copiii și creează o stare psihologică grea.

Instanța de apel aplicând normele de drept material și studiind actele cauzei a conchis că la caz au fost administrate probe pertinente, concludente și utile care demonstrează cu certitudine că Natalia Prodan nu respectă graficul orelor de întrevederi a tatălui Dumitru Prodan cu copii xxxxxx stabilit prin decizia DPDC sect. Ciocana nr. 46/3 din 08 octombrie 2019, generând impedimente în comunicarea tatălui cu propriii copii, fapt ce duce la apariția mai multor situații conflictuale între părinții copiilor, corespunzător.

Prin urmare, instanța de apel a concluzionat că este întemeiată soluția primei instanțe cu privire la obligarea pârâtei Natalia Prodan să respecte decizia nr. 46/3 din 08 octombrie 2019 a DPDC sect. Ciocana prin care a fost stabilit grafic de întrevederi a copiilor xxxxxx cu tatăl Dumitru Prodan.

Din aceste motive, Colegiul civil al instanței de apel a constatat că în cazul dat nu există temeiuri legale pentru casarea hotărârii primei instanțe, soluția adoptată de aceasta fiind corespunzătoare exigențelor legale.

La 19 iulie 2021 Natalia Prodan, reprezentată de avocatul Sergiu Beșliu a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe cu emiterea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii cu încasarea cheltuielilor de judecată suportate în instanța de apel și instanța de recurs.

În motivarea recursului a indicat că nu este de acord cu decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe, deoarece la caz nu este necesar de a dispune obligarea Nataliei Prodan de a respecta decizia menționată, or, acesta deja este obligatorie pentru părți și prin natura sa urmează a fi respectată nefiind necesară intervenția instanței în acest sens, or instanța nu se poate substitui în atribuțiile autorității competente.

A susținut că în speță nu este necesară o hotărâre judecătorească atât timp, cât nu a fost contestată decizia autorității tutelare teritoriale, care prin sine produce efectele unei hotărâri judecătorești, generând în acest sens drepturi și obligații corelative pentru părinți. Totodată, o hotărâre judecătorească nu poate dubla efectele unui act juridic declarat și prezumat valabil, or o atare situație ar suprapune temeiul de apariție a aceleiași obligații. De altfel, în situația în care ar exista circumstanțe ce ar determina modificarea orarului de întrevederi, această situație nu ar putea fi opusă unei hotărâri judecătorești deja pronunțate.

La 25 august 2021 și la 26 august 2021 Dumitru Prodan și Direcția pentru Protecția Drepturilor Copilului sectorul Ciocana au depus referințe, prin care au solicitat de a considerat recursul declarat de Natalia Prodan ca fiind inadmisibil.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Din materialele dosarului rezultă că copia deciziei recurate a fost expediată în adresa părților la 21 iunie 2021 prin intermediul adresei electronice, iar la 19 iulie 2021, adică în termenul prevăzut de lege, Natalia Prodan a declarat recurs (f.d.57, 61, vol. II).

Examinând temeiurile recursului declarat de Natalia Prodan, reprezentată de avocatul Sergiu Beșliu, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul drept inadmisibil din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) CPC, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Natalia Prodan, reprezentată de avocatul Sergiu Beșliu nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Astfel, argumentele invocate în recursul declarat se referă la dezacordul recurentri cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei contestate.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Distinct de aceste constatări, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție precizează că, în contextul

normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII CPC, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) CPC, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 CPC, însă, din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr. 26561/1995).

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție conchide că recursul declarat de Natalia Prodan, reprezentată de avocatul Sergiu Beșliu urmează a fi considerat ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 433 lit. a), 440 alin. (1) CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Recursul declarat de Natalia Prodan, reprezentată de avocatul Sergiu Beșliu se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Dumitru Mardari

Judecătorii

Galina Stratulat

Iurie Bejenaru